

Józef Herman Osiński (1738-1802). Pierwszy elektryk polski! Pionier techniki odgromowej, pedagog, autor i tłumacz dzieł z zakresu fizyki, chemii i metalurgii; pionier fizjologii roślin w Polsce. Ur. 4 III w Dobrzykowie k. Plocka. Wstąpił do zakonu Pijarów (1755) i studiował w Collegium Ressoviense w Rzeszowie (1757-60) i w Międzyrzeczu Koreckim (1761). Po studiach uczył poetyki w Międzyrzeczu i w W-wie (1763). Studia teologiczne odbył w W-wie (1764-65) i został profesorem filozofii w Wieluniu (1765-68). Podczas podróży zagranicznej, tytanicznie uczył się w bibliotekach: fizyki, chemii i botaniki — w Wiedniu (1768-71) i Paryżu (1772). Po powrocie do W-wy wykładał filozofię i matematykę w Collegium Nobilium. Organizował nauczanie oraz pokazy doświadczeń fizycznych i chemicznych dla publiczności (1779) oraz pisał książki. Napisał m.in. książki: • "Fizyka doświadczeniami stwierdzona" (1777) gdzie uwzględnił najnowsze prace m.in. B. Franklina i I.

Newtona; • "Nauka o gatunkach i szukaniu rudy żelaznej" (1782) jako pierwszy polski podręcznik metalurgii żelaza; • "Opisanie polskich żelaza fabryk" (1782); • "Gatunki powietrza odmienne od tego, w którym żyjemy" (1783), nt. botaniki i chemii; • "Robota maszyny powietrznej pana Mongolfier" (1884) o budowie balonów i lataniu; oraz pierwszą polską książkę z elektryki "Sposób ubezpieczający życie i majątki od piorunów" (1884). Pierwszy piorunochron w Warszawie założył w 1778 r. Był rektorem Szkoły Pijarskiej w Łomży (1790-92) i w Górze Kalwarii (1796-97). Zmarł w Warszawie (13 marca).

Michał Doliwo-Dobrowolski (1862-1919). Pionier maszyn el. i sieci prądu 3-fazowego, wynalazca maszyn i transformatorów 3-fazowych oraz aparatury wys. nap. dużej mocy. Opatentował pierwszy na świecie kłatkowy silnik trójfazowy (1889) i prądnicę prądu zmiennego 3-fazowego z wirującym polem magnetycznym. Zbudował I fazomierz i wprowadził pojęcie współcz. mocy, tzw. $\cos \phi$ (1891). Ur. 2 I w Gątczynie k. Petersburga, w mazowieckiej rodzinie szlacheckiej h. Doliwa. Średnią szkołę ukończył w Odessie (1878), 3 lata studiował chemię na politechnice w Rydze ale został relegowany z uczelni. Wyjechał z rodzicami do Niemiec. Studiowanie kontynuował w Darmstadt, najpierw mechaniki, a nast. el-techniki u prof. Kittlera. Po ukończ. studiów (1884) był asyst. – wykładał metalurgię i galwanoplastykę. Od 1888 r. pracował w AEG w Berlinie (od 1908 r. jako dyrektor). Uzyskał ponad 60 patentów i opublikował kilkadziesiąt artyk. nauk. Na Światowej Wystawie El-technicznej we Frankfurcie n. Menem (1891) zaprezentował 3-fazową linię energetyczną 175 km, o param. 20 kV i spraw. 75%. Zasilala ona największy na świecie jego silnik 3-fazowy o mocy ok. 74 kW (100 KM). Pracował nad generatorami dużej mocy dla hydroelektrowni (1894-95). Opracował założenia techniczne I na świecie 3-fazowej elektrowni wodnej na Renie w Rheinfelden (1895). Zaprojektował elektrownie węglowe 3-fazowe w Zabrze i Chorzowie (1897). Zmarł w Heidelbergu (15 listopada).

Janusz Leon Groszkowski (1898-1984). Dr inż. elektryk, pionier radiotechniki i elektroniki, twórca kilku instytutów n-t w Warszawie. Profesor PW, czł. hon. SEP (1957) i PTETiS (1962). Prezes PAN (1962-71). Ur. 21 III w W-wie. Absolwent WE PW, później profesor i dziekan WE, dr h. c. PW (1962). Organizator Przem. Inst. Telekomunikacji (PIT). Równocześnie z pracą naukową i dydaktyczną w PW prowadził intensywną działalność doradczą i organizacyjną. Był czł. Tymczas. Komitetu Doradczo-Naukowego przy Ministerstwie ds. Wojskowych (od 1934). W latach 20. XX w. był: - współzałożycielem Warszawskiego Radioklubu, - pierwszym prezesem Polskiego Związku Krótkofalarskiego, - prezesem SEP. Był założycielem Inst. Radiotechnicznego (1928) (później PIT, od 1934), którym kierował. Od początku istnienia Polskiego Radia. brał udział w pracach jego Komisji Technicznej. Inicjator pierwszych polskich prób telewizji (1937). W czasie okup. niemieckiej (II woj. świat.), w konspiracji rozszyfrował elektroniczne układy sterowania niemieckich rakiet V1 i V2, wyniki zostały przekazane przez AK do Londynu, co ułatwiło obronę Londynu. Był także działaczem państwowym: Przewodniczącym FJN (Frontu Jedności Narodu) (1971-76), posłem na Sejm (1972-76) i zastępcą Przewodniczącego Rady Państwa PRL. Od 1976 r. jawnie wyrażał swoje krytyczne poglądy polityczne rezygnując tym samym ze stanowisk państwowych. Był członkiem założycielem PTETiS. Zmarł w Warszawie (3 sierpnia).

Zobacz <http://apw.ee.pw.edu.pl>

djm

100-lecie odzyskania niepodległości Polski !

99-lat OW

Sekcja Automatyki
i Pomiarów OW SEP

Pan/Pani .....
jest zaproszony/a

na uroczyste

XIV SEMINARIUM WEP

Dla uczczenia

Wielkich Elektryków Polskich:

Józefa H. Osińskiego (1738-1802)

Michała Doliwo-Dobrowolskiego (1862-1919)

Janusza L. Groszkowskiego (1898-1984)

21 lutego 2018 r. godz. 16:00 –19:30

w sali konferencyjnej

Wydziału Elektrycznego Politechniki Warszawskiej,

gmach Starej Kotłowni (sala 4 i 5)

przy Placu Politechniki 1 w Warszawie

XIV SEMINARIUM SAiP OW SEP

Poświęcone
Wielkim Elektrykom Polskim:

Józefowi Osińskiemu (1738-1802)
Michałowi Doliwo-Dobrowolskiemu (1862-1919)
Januszowi Groszkowskiemu (1898-1984)

GOŚCIE HONOROWI

Prezes SEP — Piotr Szymczak,
Przewodniczący Polskiej Sekcji IEEE
— Mariusz Malinowski
Dziekan Wydziału Elektrycznego PW — Lech Grzesiak
Prezes OEIT SEP — Zbysław Kucza
Prezes OW SEP — Miłostława Bożentowicz

KOMITET ORGANIZACYJNY

Andrzej Marusak — *przewodniczący*
Robert Borysik
Paweł Krajewski
Piotr Marusak

SEKCJA AUTOMATYKI I POMIARÓW Oddziału Warszawskiego
Stowarzyszenia Elektryków Polskich
ul. Czackiego 3/5, 00-043 Warszawa, lok. 140
tel. 22-827-38-46, <http://apw.ee.pw.edu.pl>
e-mail: biuro@sep.warszawa.pl

PROGRAM

OTWARCIE SEMINARIUM — godz. 16:00, sala 4
i wystąpienia gości honorowych. (ok. 5')

REFERATY OKOLICZNOŚCIOWE — godz. 16:05 do 17:15

"Józef Herman Osiński (1738-1802), widziane z Częstochowy"
— *Aleksander Gąsior*, dr inż. – *Kat. Elektrotechniki WE PCz* (ok. 25')

"Michał Doliwo-Dobrowolski (1862-1919)"
— *Andrzej Marusak*, dr inż. – *przewodniczący SAiP OW SEP*. (ok. 20')

"Janusz Leon Groszkowski (1898-1984)"
— *Jacek Jarkowski*, dr inż. – *IRiTM WETI, PW*. (ok. 20')

Dyskusja (ok. 5')

REFERAT TECHNICZNY — od godz. 17:15 do 18:30

"Aktywny System Odgromowy — ESE (Early Streamer
Emission) — budowa, zasada działania, koszty"
— *Tadeusz Miczel*, Prezes Zarządu i *Sylwester Kozera*, Dyrektor Tech-
niczny — *LCS Lightning Control Systems Sp. z o.o.* (1 h 15' z dyskusją)

ZAKOŃCZENIE SEMINARIUM — godz. 18:30

POCZĘSTUNEK — od godz. 18:30 do 19:30, sala 5